

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА ПОЛИЦИЈУ БЕЗБЕДНОСТИ И АДМИНИСТРАЦИЈУ ПОЛИЦИЈСКИХ И ОПШТИНСКИХ ВЛАСТИ

УРЕЂУЈЕ ОДБОР МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Указом Његовог Величанства Краља Александра I, на предлог Министра унутрашњих дела, а на основу члана 10. закона о општинама одобрено је решење Државног Савета:

да се село Остружница одвоји од досадање општине остружничке, у срезу посавском, округа београдског, и образује засебну општину остружничку, а остала села ове општине: Умка, Руцка и Пењани да образују општину под називом: општина умљанска.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 7. јуна 1902. године, ПМ 13.076 у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Александра I, на предлог Министра унутрашњих дела, а на основу члана 10. закона о општинама одобрено је решење Државног Савета:

да се село Пругово, које је припадало општини лучичкој, у срезу пожаревачком, по изјављеној жељи својих становника, одвоји од досадање општине и да за себе образује нову општину под називом: „општина пруговска.“

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 7. јуна 1902. године, ПМ 13.057 у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Александра I, на предлог Министра унутрашњих дела, а на основу члана 10. закона о општинама одобравамо решење Државног Савета:

да се села: Заграђе и Рељинци, у срезу качерском, округа рудничког, по изјављеној жељи својих становника, одвоје од општина: рудничке и шилопајске, па за себе образују општину под називом: „општина заграђска.“

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 7. јуна 1902. године, ПМ 13.058 у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Александра I, на предлог Министра унутрашњих дела, а на основу члана 10. закона о општинама одобравамо решење Државног Савета:

да се села Михаиловац и Добродол, по изјављеној жељи својих становника, одвоје од општине михайловачке, у срезу подунавском, округа смедеревског, па свако за себе да образује општину под називом и то: Михаиловац општину михайловачку а Добродол општину добродолску.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 7. јуна 1902. године ПМ 13.063 у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Александра I, на предлог Министра унутрашњих дела, а на основу члана 155. закона о пословном реду у Народној Скупштини, постављен је:

за архивара Народне Скупштине, у рангу секретара министарства четврте класе, Љубомир Н. Поповић, секретар прве класе начелства округа београдског.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела 11. јуна 1902. године, ПМ 13.596 у Београду.

СТРУЧНИ И НАУЧНИ ДЕО

РЕВОЛУЦИОНАРНИ И ПОЛИТИЧКИ БУНТОВНИЦИ

Од Ч. Ломброзе

Превео Д-р Б. Петронијевић

(Наставак)

На челу јакобинаца стајали су у Паризу прави бандити. Поштански инспектор Друс, који је у конвенту сам себе за бриганта објавио; Жавог, Перои од Ена, како га је Кутои назвао; Бертран и Дарт, крволочни пси Лијона и Араса; Бабеф који је већ од двајест година био осуђен за фалзификат; Ханријо, генерал, кога је његов учитељ отерао; Сен-Жист, који је крао у својој и у пријатељским породицама и на жељу своје сопствене мајке био ухваћен; Фуше, који је под конвентом учинио своју прву тековину и доцније стекао постепено на 12 милијуна, као осим њега и многи други, који пре револуције нису имали ништа, и у њој се обогатили, као Бодра, Димон, Мерлен, etc. (Тен).

У честим немирима у Флоренцији били су многи од народних вођа прави злочинци: Корзо Донати био је фалзификатор, Баното Сахети, брат новелисте, био је допов и фалзификатор, и био је после завере ухваћен и обешен; Мизеле ди Ландо једва што је задобио господство, кад се против њега скова завера под предвођењем Луке ди Фонцане, једнога више пута због силовања кажњаваног и с тога небирљивог злочинца, који се ставио на чело немирног пебела, да би опет играо политичку улогу.

У устанку народном у Ђенови год. 1628 стајао је на челу Вахеро, убица и роб на галерима; он је по своме помиловању извршио неколико нових злочина у Фиоренцији, за тим, од Ђеновљана протеран у Бастију, преварио жену свога крчмара, заједно са обе њене сестре, које је затим отровао; на послетку и самог крчмара навео је на један злочин па га онда убио (Ferrari, Storia d' Italia).

4. *Импулзивност.* Ове анормалне индивидуе гони њихова урођења импулзивност, да постану одлучни људи од акције, да изврше политичка убиства, од којих се множина поштених укасава, ну која су кадкада од користи за једну нацију.

Достојевски вели у једноме од својих романа за завереника Лебланкина, који покушава један акт освете: „Особеност ове врсте људи у томе је, што су они сасма неспособни, да се одрекну задовољења једнога свога захтева; чим се овај у њима јави, они то морају показати и потврдити у пркос сваком моралу и обичају“.

Исти тип црта Достојевски у Петрову (в. La maison des morts. — Paris, 1886), са његовим бледим лицем, испалим вилицама, безобразним погледом, који је убио свога пуковника пред фронтом и хтео готово убити мајора, који је тиранисао апсенике, што су с њиме били заједно. При њиховом првом сусрету он је директ преко дворшита пошао Достојевскоме, приступио му и питао га, као да су то ствари без одлагања, о Наполеону III и о антиподима; чим је добио одговор, одмах је се исто тако брзо повратио, као што је и дошао. Међу осуђеницима он је био најодлучнији; он нити је имао суда нити здравог разума. Једног дана он је украо библију, а

затим признао је сасма просто, као да се је само забунио и ништа више: „Баш сам имао вољу да пијем, и с тога сам морао украсти; тренут затим био бих цак злата оставио недирнут“. „Људи као Петров“, вели Достојевски даље, „даду се познати у моментима немира и бунта; ту они налазе посао, који им је сходан. Они нису пријатељи многих речи, као год што они не могу бити подстрекачи и ширачи устанка, али они предузимају извршење и делају просто, без ларме, они су први на барикади и с отвореним прсима излазе отпору на сусрет, без страха и без оклевања; сви иду за њима до самог чврстог зида, где већина налази своју смрт“.

Све то важи и за Орсинија, без обзира на његов морални инфериоритет; за време римске републике и под Гарибалдијем он је био својом неустрашимошћу страх другова, који су га с тога називали будалом.

5. *Емотивна неосетљивост.* — Друкчији тип револуционара описује Достојевски у Ставросину: „Он је нервозан, као младић имао је два напада епилептичне душевне поремећености, у којима је једном претпостављеном одгризао уши и инсултирао без повода једнога угледног човека; своју матер он не воли и презире јавно мњење. Као војник био је без дисциплине; у Петрограду живео је међу олошем, у бестијалној околини, у прљавим сексуалним односима и на послетку оженио се је једном блесавом, сакатом просјакињом, само да би пркосио јавном мњењу. Атеист и храбар, њега у изгнанству поштују веома јако баш због његових злочиначких тенденција; он је *Deus ex machina* нихилиста, будући црвени цар. Велики човек мора се бити, да би се могло одупрети здравом разуму људи. била је једна од максима Ставросинових; он није познавао разлике између циничке и херојске радње. Страху он је био неприступачан и могао је човека убити, а да при томе не изгуби своју мирноћу. Он је се могао упоредити са револуционаром L....., који је целог свог живота тражио опасности и чија га је близина опијала; она му је била потреба, и, наоружан само једним ножем, он се је стављао медведи на очи“.

Слика коју Платон (hes Publica L. X) даје о демократи, личи на овај портрет: „Васпитан од оца тврдице, који је мислио само на профит, он још од детињства избегава свако уживање, и, кад је упао у друштво фиволних људи од уживања, он изабара средину, и од олигарха постаје демократ. Остаривши, то исто он доживљује и код свога сина; постепено он губи свако поштено осећање и све жртвује уживању, постаје тиранин, као што тирански поступају пијанице и блесавци, мисли само на уживање, на жене, расипа своје имање, затим имање свога оца, па онда и својих сродника; ако се ови успротиве, он употребљава силу и на послетку пљачка путнике, храмове, и не преза ни од каквог убиства.“

Умеју ли ови људи да говоре, постају кривоклетни сведоци и интриганти; ако им је отаџбина у миру и ако је њихов утицај мали, они се продају иностранству; а ако су многобројни, они истичу на чело најаднијег и најачег по утицају и учине га господаром, који исто тако гази отаџбину, као што су сви они газили очеве и матере“.

Да су ови типови револуционара истинити, показује нам и слика, коју Вале у својим списима (*L' Insurgé* и *L' enfant*) даје о самом себи. Он има глувонемог ујака (ту се показује дегенеративна диспозиција), оца неморалног, љутог, тврдог срца; мати му је била тврдица и поступала је са својим сином свирепом, бар у његовом детињству; сам он није без ознака дегенерације (велике јагодице и горња вилица), и пре свега без срца. *Никада као дете нисам био иољубљен*, пише он, и од својих родитеља добијао сам само ударце и батине, које су тако редовно долазиле, да су суседи по њима бројали часове; мати му је се још уз то радовала, кад му је могла опалити још који шамар ван уобичајеног времена. Вредно је пажње, како он стоји при оваким наследним диспозицијама и овако бедном детињству наспрам обичаја и закона. Он се смеје љубави спрам деце, која је преживела све метаморфозе човечанства. Као дете он се смејао директ у очи побожнима, и ако је био религијозан, као младић он је увек био главни коловођа, склопио је једну заверу за бегство из Коленса и волео је више друштво пролетерских синова од друштва синова својих учитеља. Кад је случајно дошао у додир са каквим револуционаром, он је се инстинктивно осећао њему привучен, ма да не трпи притисак инспираторских дружина, којима приступи; он се ни мало не

може да прилагоди и дисциплинира, већ и онде покушава да ради на своју руку, где и најелементарнија увиђавност налаже уздржавање; он презире идоле својих другова, људе као што су Беранже, Мишле и др. Кад је учитеља, који га је као дете мучио, после 20 година нашао, ништа није заборавио и свирепому се свети; он долази у конфликт и са учесницима својих оргија и захтева дуел на живот и смрт, и спрема се за њега као за — велику и лепу радњу.

(Наставиће се)

ТЕЛЕСНЕ И СМРТНЕ КАЗНЕ

КОД СВИХ НАРОДА И У СВИМА ВРЕМЕНИМА

ПРВИ ДЕО. — СМРТНЕ КАЗНЕ

13

Различне ређе смртне казне.

Да пређемо сад на неке смртне казне, које су овде онде примењиване код појединих народа, али које су биле више акти самовоље а не у закону изречно прописане смртне казне. Време, место и прилике играле су у примени таквих казни велику улогу. И законик Каролина, код појединих престапа за које одређује смртну казну, оставља обичају или месним приликама, како ће се извршити смртна казна. Још више је то био случају у старим правима а нарочито у оријенталним земљама.

У смртне казне које су се овде онде јављале, без да им се може одредити постанак и ширење, долази и *котрљање у бурету*. За то су узимали велико тешко буре у коме су унутра били забодени оштри клинци или ножеви. У то буре метали су

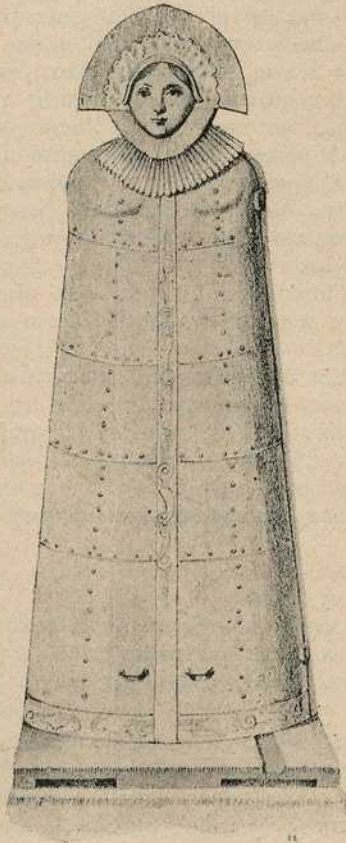
Сл. 23. — Котрљање у бурету.

осуђенога на смрт и за тим су буре или скотрљали низ брег или су га котрљали по равном путу. Тако је се тело несретника непрестано котрљало а оно оштро гвозђе најужасније га је секло и кидало.

Тај начин убијања опомиње на један тајанствен апарат који се врло често рачуна у инструменте за мучење ма да није имао никакве везе са тортуром, а то је *гвоздена девојка*. Такви су се апарати налазили на пр. у Нирнбергу и Млетцима. Апарат тај, кад је затворен имао је форму девојке, али је изнутра био шупаљ и начичкан оштрим и шиљастим клинцима и гвозђем. Предња страна састојала се из двокрилних врата; и кад је та направа била отворена могао је један човек ући у шупљину. Чим су се врата затворила жртва је са свих страна била испробадана и морала је жалосно свршити. Тврди се да је тај механизам био тако направљен, да су се врата са свим лагано сама затварала чим је осуђеник доведен пред отворену девојку. А то је наравно чинило тај инструмент још ужаснијим, те није чудо што се код неких старијих писаца помиње

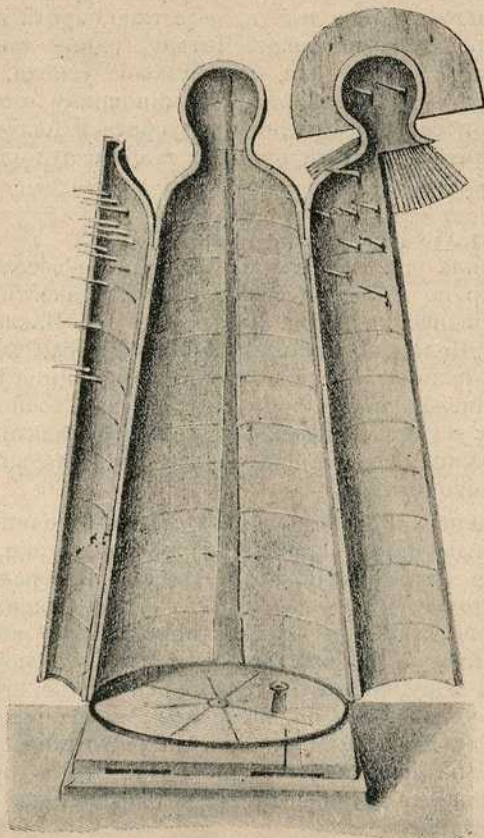

да је неко добио „девојкин пољубац“ и да је се неко грозио од страшног „загрљаја девојачког“. У Млецима се „гвоздена девојка“ налазила над једним каналом, у који су надала раскома-

Сл. 24. — Гвоздена девојка (затворена).

дана тела жртава. Али „гвоздена девојка“ никад није била оруђе за мучење него само рафинисано оруђе за убијање.

Сл. 25. — Гвоздена девојка (отворена).

Набијање на колац нарочито је било у обичају код источних народа, а и код неких европских народа, као у Чешкој

и Угарској а често је примењивано и у Немачкој, у Француској, у северним земљама и у Швајцарској.

Отварање жила које је овде онде узимано као смртно средство може се сматрати као једно од најблажих начина убијања. Жртву, којој су такву смрт спремили, метали су често у топло купатило; за тим су расецали једну или више жила; смрт таква није причињавала никаквих мука; то је бивало само лагано успављивање.

Сл. 26. — Набијање на колац.

Много ужаснијих мука доносило је погубљавање глађу и жеђу. Глад и жеђ могле су уосталом бити и средства за мучење и средства за убијање. У првом случају прекидане су муке чим је инквизитор натерао жртву на признање; у другом случају смрт је наступала после најужаснијих мука. Често су они који су били осуђени да умру од глади и жеђи, после дугих мука гризли своје сопствене удове да својом крвљу угасе жеђ и својим месом да утишају глад. Обично су такве осушене затварали у тамницу, али на оријенту, да би им муке биле што веће, излагали су их и сунчаној жези.

(Наставиће се)

ПОУЧНО ЗАБАВНИ ДЕО

НЕПОЗНАТА ДОБРОТВОРКА

(из забележака полицајца)

(Свршетак)

Још госпођа не беше измакла ни пуних 50 корачаји, кад се отворише врата на кафаници код Д..... и на улици брзо изиђе један Банаганин, са тестером о рамену и ногарима у рукама, па се упути за госпођом. И ако нисам могао погледати лице овог човека, ипак сам у њему одмах упознао једног од наших највештијих детектива. Беше ми мило што се овако вешто прерушио, па с тога га пратих очима све док није замакао за један угао, а по том се лагано упутих „Маломе Павлу,“ камо је и

овај детектив, по свршеном послу, имао доћи. Било је сасвим природно, бар за мене као полицајца, што сам уз пут мислио само о непознатој госпођи и њеној малопређашњој посети, покушавајући, на сто разних начина, да објасним њену толику наклоност према „Малом Павлу.“ Бејаш већ на чисто с тим, да ова њена наклоност прелажаше границе обичног хуманитета, само, признајем, не могах никако изнаћи њене специјалне узроке. Надао сам се, и то у велико, да ће ми „Мали Павле“ моћи ма шта казати, али, на моју двогубу жалост, њега, по повратку, затекох у заносу. Лекар, који беше поред постеље, заједно са мајстором, рече ми, да ће болесник још исте ноћи свршити. Кад, после овога, и мајстор додаде, да је „Мали“ пре него што ће пасти у занос, неколико пута питао за мене, решим се да останем крај болесника, па ма то било и целе ноћи. Мајстор одмах изјави да ће ми правити друштво, а лекар обећа да ће доћи око 11 часова. Тек што је он изишао, кад ево ти детектива у банањанском оделу који ме, осмејкујући се, изазва у ходник, и саопшти: да је госпођа, коју је пратио, жена једног вишег и угледног чиновника београдског г. Н... Н... По што сам имао част да госпођу лично познајем, али никако не као озбиљну криминалисткињу, већ, на против, као врло веселу кокетну даму, то ме је ово сазнање, и поред све моје полицијске присебности, јако изненадило. Не знадох, просто, шта да мислим о целој овој ствари, чија тајанственост јако голицидеше моју полицијску радозналост. Да је детектив изговорио име ма које друге госпође, ја бих, може бити, био одмах на чисто са њеним интересовањем за „Малог Павла,“ али ми, увек весела и безбрижна нарав, као и одлична морална репутација још доста младе г-ђе Ј... не допуштаху никакве закључке на рачун њене прошлости. Па ипак, рекох потпуно за себе, ту мора нечега бити, и ја ћу, у мојим сопственим очима, остати бедан полицајац, ако не сазнам праву истину у овој тајанственој и толико интересантној ствари.

По што сам наредно детективу, да о резултату свога ухођења не казује ником ни речи, вратим се болеснику, који још беше у заносу. Мајстор оде да вечера, а ја, остав сам, почех од дуга времена, разгледати поједине стварчице на столу. Поглед мој паде, некако одмах, на доста стару фотографију једног младог и лепог човека, коју до тог момента не бејаш у соби видео. Радознао, ко то може бити, узех фотографију и отпочех је пажљиво посматрати, али ме, у томе моменту, неко овлаш ухвати за руку, у којој сам држао фотографију. Више изненађен но уплашен, окренух се нагло и, на моје велико изненађење, угледах „Малог Павла,“ како се у пола придигао из постеље и нетремице гледа у мене.

— Шта желиш „Мали“ упитах га нежно, али он, у место одговора, показа дрхтавом руком на фотографију, коју сам још држао у руци. Пружих му је одмах, а он је журно дохвати и отпоче љубити. Посматрах га, с чуђењем све док се није стропоштао у постељу, а тада се дигох да га наместим и покријем. Да бих га што боље подухватио рукама и уздигао на узглавље, морадох се са свим к њему пригнути. У томе тренутку, обви ми он чврсто своју леву руку око врата, уздиже се мало помоћу лактова и десне руке у којој је још држао фотографију, па, показујући ми исту, прошапута:

— Ово је мој отац.

— А она госпођа што је вечерас долазила?

— М... а... ј... к... а... једва изговори он и сроза се по том у кревет

Умро је тачно у 2 сата по поноћи са фотографијом у рукама и очима пуним суза.

Када сам се, од прилике на 10 дана после смрти „Малог Павла,“ нашао у једном већем друштву са његовом мајком, опазио сам знатне промене на њеној спољашности и у њеном опхођењу. Њена пређашња веселост и охолост, беху сада замењене неком врстом благе сентименталности, коју остало друштво објашњаваше домаћим неприликама. Претварах се пред госпођом, као да апсолутно ништа не знам, и паштих се да будем што љубазнији према њој. На велико изненађење целог

друштва, госпођа ми, преко дотадањег обичаја, враћаше љубазност равном мером, а кад већ хтедосмо поћи, позва ме она веома галантно, да је отпратим до куће.

Беше већ мрак у велико кад изађосмо на улицу. Чим се опростисмо са осталим друштвом понудих руку госпођи, коју она ухвати исто онако грчевито као и оне ноћи кад смо се враћали од „Малог Павла.“ Узбуђен јако, очекивах да госпођа отпочне говор. Бејаш потпуно убеђен да ће говорити о „Малом Павлу“ и посматрах је крадимце. Јасно се видело, како се госпођа ужасно напреже да би изгледала што прибранија, и решава, с тешком муком, на почетак говора. Већ неколико пута, судећи по покретима њеног лица, хтела је проговорити, па је, место говора, долазило јаче стискање моје, и дрктање њене, необично вреле руке.

Прошло је од прилике 5 минута како иђасмо овако ћутећи, кад ме госпођа од једном грчевито стеже за руку и очајним гласом проговори:

— Уверена сам да све знате, а и кад неби ништа знали, ја бих вам се морала поверовати.

— Тако је госпођо одговорих јој ја, старајући се да будем што равнодушнији. „Мали“ ми је, пред смрт, све казао.

— Је ли бар лако умро?

— Заспао је са Вашим именом на уснама и очевом фотографијом у руци.

— Јадно дете!

— Жалосна судбина!

— Ах, господине, томе ја нисам никако крива, већ он..... неваљалац један. Он ме је срамно завео и напустио, а после смрти мога оца дигао са свим руке од бедног чеда наше грешне љубави.

Ах, господине, да знате само колико ми је тешко кад се сетим судбине несрећног детета!

— На годину дана после удадбе, морала сам отпловати с мужем у унутрашњост и тамо сам остала пуних 7 год. за које је време на пречац умро и мој добри отац једини сем „њега,“ који је знао за тајну Павловог рођења, и који се, док је био жив, старао о њему.

— Када сам се, на неколико месеци по смрти очевој вратила стално у Београд, жене која је Павла чувала било је већ нестало. Изненадна смрт очева, беше га спречила да се побрине о будућности једног детета, те је тако сирота жена остала без икаквих средстава за живот. Читаву годину дана распитивала сам кришом о њој, али без икаквог успеха, Најзад се обратим „њему“ — тада већ великом чиновнику и оцу четворо деце, али ме он са свим хладно предусрете и одлучно изјави: да је давно престао водити бригу о старим лудоријама. Проклет да је.

— Па шта је даље било, госпођо?

— Оставила сам све случају и одала се веселом животу који ми је, бар по некад, ублажавао грижу савести.

— Од прилике на 2 год. пре појава оне Павлове слике и биографије у „Полиц. Гласнику,“ прочитала сам у једном вечерњем листу, како су извесни гамени, међу којима је био један који се звао Павле, украли врло вешто једној госпођи на Вел. Тргу новчаник из џепа. Нотица је, као што видите, била најобичније садржине, али је ипак ја прочитах, не знам ни сама за што, неколико пута.

— Од прилике 10 дана после читања ових новина, које сам, по прочитању, случајно бацила у корпу за хартије, па их служавка доцније отуд извадила и метнула у преграду за писма на писаћем столу мога мужа, где сам их ја изненада наишла и по нова прочитала ону notiцу, породи се у мени страшна сумња о могућности да крадљивац Павле буде моје дете. Ма колико да сам покушавала отрести се ове сумње, нисам у томе могла никако успети, већ би, шта више, могла рећи, да је она расла из дана у дан. Не знам од куда је то дошло, али је тек факт, да сам, на неколико месеци после овога случаја, била потпуно уверена, да онај вешти крадљивац не беше нико други до мој јадни Павле.

— Од овог доба, продужи госпођа после кратке паузе, живот је за мене постао право мучење. Грижа савести није ме остављала ни дању ни ноћу, нити је било дана када нисам мислила о томе детету, а мало је која ноћ прошла без сањања апсана осуђеничких ланаца и жандарма. Једном сам, сањајући

како моје дете воде на стрељање, толико вриснула, да се мој муж пробудио и целе ноћи преседео поред мог кревета, питајући ме за узрок страха и вриска. Разуме се већ, да му нисам казала праву истину, већ сам га обмањивала којекаквим измишљотинама. Већ сутра дан, носила сам се озбиљно мишљу да му све признам, па ако хоће да прими моје дете онда добро, а ако не, онда да се раставимо. Намеравала сам, да са знатном имавином која ми је од оца остала, одем са мојим дететом у иностранство и тамо се сва посветим његовом васпитању. Ну, од свега овога није било ништа, јер ми је недостајало довољно храбрости да, може бити за свагда, унесрећим човека који је увек био нежан према мени.

Како смо већ били близу госпођине куће, то, да би добили времена за разговор, ударимо једном заобилазном улицом, а госпођа продужи:

— После дугог и дугог размишљања о судбини мала детета, одах се, најзад, на читање криминалних ствари. Не можете замислити, колико ми је било мило, када сам наилазила на расправе о кривицама малолетних осуђеника и њиховој могућој поправци, и колико сам се опет љутила, читајући идеје Ламброве о атавизму код злочинаца. Јест, љутила сам се, и то озбиљно, на тог великог, а при том једностраног мислиоца, који са свим превиђа утицај социјалних прилика на поједине чланове друштва.

Стигосмо већ близу госпођине куће, па с тога она пожури и рече:

— Било је преко потребно да се неком исповедим, па сам то, као што видите, и учинила. Што сам баш вас изабрала за мога исповедника, разлог је у томе, што сам уверена, да сте се озбиљно заузели за „Малог Павла,“ као и да вас је он много волео. Молим вас, да га и у будуће задржите у лепој успомени и да опростите његовој јадној мајци, која је, може бити незаслужено, толико патила.

Био сам толико узбуђен да у моменту нисам могао проговорити ни речи, већ немо пружих руку госпођи, и једва промуцах:

- Хвала на поверењу.
- Збогом.
- Збогом.

ИЗ СТРАНОГ СВЕТА

Неочекиван свршетак. — У Берлину је скоро био овакав случај. Један се трговачки помоћник женио ћерком некога занатлије. Игранка је била у једној ресторацији и при столу је имао поред себе књиговођа Шредер неку госпођицу Каленберг. Шредер је био несрећан, што јој је из непажње бацио машину

на белу хаљину и запалио је. Вагру су одмах угушили, али је госпођица Каленберг ипак добила неколико повреда, које је лекар одмах превео. Тек што се мало утишало друштво, кад отац госпођичин приђе погруженоме Шредеру и опали му неколико шамара. Образоваше се одмах две партије, од којих је једна била на страни Шредерој, а једна на страни љутитога оца. Свршетак је био, да ни једна чана ни столица није остала читава. Многи учасници „светковине“ морадоше да превејају задобивене ране.

Полудела због врачаре. — У Хамбургу је била једна осамнаестогодишња девојка, па јој нека врачара предсказа, да јој је вереник неверан и да трчи за једном другом младом девојком.

Млада вереница прими ту рђаву вест толико к срцу, да је из дана у дан бивала све меланхоличнија, док није полудела и одведена у лудницу.

Прорицање врачарино било је скроз неистинито. Вереник младе девојке био је врло частан човек, волео је јако своју вереницу и био јој веран. Млади се човек труди да пронађе ту врачару, да би је предао суду. Он је посеђивао неколико пута вереницу у заводу, али и поред тога, што је наишао на неколико свесних тренутака код ње, није му пошло за руком, да сазна име и стан те врачаре.

Пред поротним судом. — У Ници се сада окончао један претрес, који је изазвао сажаљење у целој Ривијери. Као оптужена је пред поротнике изашла сињорина Христина Бонини, млада Талијанка необичне лепоте. Она је као продавачица у једној елегантној трговини изазвала велико допадање својом лепотом и задобила је много обожавалаца. Она се приводела једноме своме младоме земљаку по имену Пијолију, који јој се клео, да ће је узети за жену. Али кад је већ настала потреба, да се заклетва испуни, млади господин нађе изговоре и прекине односе са девојком. Она роди близнаце, пошаље децу својим сродницима у Италију и понова ступи на своје место у трговину. Лепота јој се није била изгубила, нити је број обожавалаца био мањи. Ну деси се, да јој се опет приближи Пијоли, отац њене деце. Он јој се клео, да је мати била крива, што није испунио своју дужност. Али сада је његова мати умрла и он је готов да учини што је обећао. Млада му девојка опет поверова и би по други пут као његова љубазница преварена 23. маја нађе га у једној кафани, у друштву са неком младом дамом. Преварена се приближи своме заводнику и на један пут извади из џепа флашицу салпетерове киселине, те му је просу у лице. Несрећник се страховито раздера. Оба му је ока испекла киселина, а лице све изјела. На претресу је био као тужилац своје пређашње љубазнице и тражио је да се казни.

Било га је страшно видети, али поротници једногласно донеше одлуку: невина!

ЗАПИСНИЦИ ИЗ МРТВОГ ДОМА

РОМАН У ДВА ДЕЛА

НАПИСАО **Фјодор М. Достојевски**

Превео с руског Јефта Угричић

18

Такође не знам због чега, али ми је увек изгледало, као да он уопште није ни живио са мном заједно у тамници, него негде далеко у другом дому, у вароши, и тамницу је само посеђивао као узгред, да би сазнао новости, да мене обиђе, да види како ми сви живимо. Увек је некуда хитао, баш као да је некога гдегод оставио, па тамо чекају на њега, као да негде нешто још није свршио. А међутим, као и да се није баш много кидео.

И поглед му је некако био чудноват: стално пажљив, са одблеском смелости и нешто подсмеха, али је гледао некако у даљину, преко предмета: као да се старао, да иза предмета, који му је био пред носем,

разгледа некакав други, даљи. То му је давало расејани изглед.

Покадшто сам нарочито гледао: куда ће од мене отићи Петров? Где га то тако чекају? Али од мене би се он брзо упутио кудагод у казамат или у кујну, тамо би се посадио ма поред кога, слушао пажљиво шта разговарају, понекад се и сам мешао у разговор; шта више веома ватрено, затим наједанпут некако прекине и ућути. Али говорио оп, или седео ћутећи, ипак је увек изгледао, да он то само онако, узгред, да тамо негде има посла и да га тамо чекају. А најчудноватије је од свега било, што он никада није имао никаква посла; живио је у потпуном залудничењу (разуме се, осим државнога рада). Није знао никакав занат, па и новац се у њега готово никада није налазио. Али он није много ни чезнуо за новцем.

А о чему је говорио са мном?... Његов је разговор бивао исто тако чудноват, као и сам што је. Спази, например, да идем сам некуда иза тамнице, и наједанпут окрене

управо на моју страну. Увек је ишао брзо, и неспретно. Прилази кораком, а изгледа као да је дотрчао.

— Добар дан!

— Добар дан!

— Да вас не узнемиравам?

— Не.

— Хтео сам нешто да вас питам о Наполеону. Он је сигурно рођак онеме, који је био дванаесте године?

Петров је био војнички син и писмен.

— Јесте, рођак.

— А какав је он то, што причају: председник?

Он је увек питао брзо, одсечно, као да му је ваљало што је могуће пре о нечему се обавестити. Баш као да се распитује о каквој веома важној ствари, која не трпи ни најмање одлагања.

Објаснио сам му, какав је Наполеон председник и додао, да ће може бити, скоро постати и император.

— Како то?

Колико сам могао, објаснио сам му и то.

Петров је пажљиво слушао; потпуно разумевајући и готово се слажући, чак је наклонио уво на моју страну.

— Хм... А баш сам, Александре Петровићу, хтео и да вас питам: да ли је истина, што причају, да има таквих мајмуна, што имају руке до пете, а велики су као највиши човек?

— Јест, има таквих мајмуна.

— Па какви су то?

Објаснио сам му, колико сам знао, и то.

— А где они живе?

— У топлим земљама. Има их на острву Суматри.

— То је у Америци, где ли? Како кажу, тамо као да људи иду с главом на ниже окренутом?

— Ах, не с главом на ниже. То ви питате за антиподе.

Разјаснио сам му, шта је то Америка, и, по могућству, шта су антиподи. Он је слушао тако пажљиво, као да је нарочито дотрчао само ради антипода.

— А-а!... А, ето, прошле сам године читао о грофици Лавалијер, доносио сам књигу од ађутанта Арефева. Је ли то баш истина, или само тако — измишљено? Дело је од Дима.

— Разуме се, да је измишљено.

— Е, сад с Богом.. Хвала вам.

И Петров је ишчезао; а у ствари ми готово никада нисмо говорили, друкчије, него само на тај начин.

Почео сам се о њему распитивати. М. сазнавши о том познанству, чак ме је одвратио од њега. Рекао ми је, да су многи од робијаша улевали страх, нарочито с почетка, у прве дане тамничке; али ни један од њих, па чак ни Газин, није учинио на њега тако страпаншан упечат, као тај Петров.

— То је најодлучнији, најодважнији од свију робијаша, говорио је М. — Он је за све подобан; он не преза ни од чега, ако му прасне ђуд. И вас ће он заклати, ако му то падне на памет, сасвим просто заклати, нити ће се намрштити нити покајати. Ја чак мислим, да он није при чистој памети.

Такво мишљење ме је веома занимало. Али М. није ми никако могао дати рачуна, зашто је њему то тако изгледало. И, чудновата ствар: неколико година узастопце познавао сам за тим Петрова, говорио сам готово сваки дан с њиме; за све време он ми је био искрено одан (ма да до душе и нисам знао, зашто) — и у току свих тих неколико година, ма да је у тамници живио пристојно и разумно и управо ништа страшно није учинио, ја сам ипак сваки пут, гледајући га и разговарајући се с њиме, долазио до убеђења, да М. има право и да је Петров, може бити, најодлучнији, најодважнији човек, који није хтео да зна ни за какву силу над собом. А зашто ми је то тако изгледало, — не могу ни сам да дам рачуна.

Напомињем, уосталом, да је тај Петров био онај исти, који је хтео да убије плацмајора, кад су га позвали на казну и кад се мајор „спасао чудом“, како су говорили осуђеници, — отишавши пред сам тренутак кажњавања.

Други пут, опет, још пре робије, десило се, да га је пуковник ударио на учењу. Вероватно, да су га често пута и пре тога тукли; али у овај мах он није хтео да отрпи и прободне свога пуковника јавно, посред бела дана, пред развијеним фронтом.

Уосталом, ја не знам потанко целу његову историју; он ми је никада није причао. Ово су, јамачно, била само претерана узбуђења, — кад успламити крв, — у којима се природа наједанпут појављивала сва, у целости. Па ипак су овакви тренутци код њега били веома ретки. Он је одиста био благоразуман, па чак и кротак.

У њему су се криле страсти, и шта више силне, ватрене; али је зажарено углевље било непрестано посипано пепелом и тлајили су тихо. Никада нисам код њега опазио ни сенке разметања или таштине, као, на пример, у других. Ретко се свађао; зато није ни с ким ни особито пријатељно, осим са јединим Сироткином, па и то, кад му је овај био потребан.

(Наставиће се)

МРТВАЧКА РУКА

КРИМИНАЛНИ РОМАН

ГЛАВА Б.

Чудновато да осећајући се тешко тако осумњичен нисам одмах дошао до уверења о кривици мужа г-ђе Барнес. И како сам био будала што на саслушању нисам скинуо сумњу са мене на тога човека, којег ми је г-ђа Барнес означила као свога мужа.

Сасвим поступно одлучим се да на своју руку играм улогу приватног детектива, која је у романима тако омиљена и да похватам све конце у овој тајанственој ствари.

Али је било питање да ли ће ми моје садашње стање допустити такав рад.

Чим је се свршило ислеђење изјаве ми Кливер и Какстон да они више неће плаћати трошак мој у стану г-ђе Барнес.

Остале су ми још само четири банкоте од пошиљке Донкана Ротвела. А како и пре нисам могао наћи рада, то ми је сад под овом тешком сумњом било то још много теже, ако не и немогуће.

Сутрадан после саслушања тек што сам се био одлучио да с места напустим ову кућу, у којој су се догађале тако чудновате ствари, ни мало повољне за мене, кад уђе г-ђа Барнес. Она је изгледала као сенка и гледајући је тако помислим ако јој и даље тако буде ишло, да ће се скоро ослободити свих мука и брига. Њено нервозно стање као да је било још горе. Журно немирно трљајући руке она стаде преда ме, неспособна да изрази оно што ми је хтела казати.

И ако јој ни речи нисам рекао, поче она најзад сама:

„Ја се надам господине, да нас Ви нећете напустити.“

„Онда се надате узалуд, јер ја ћу сад с места да идем. Ја то морам чинити г-ђо Барнес, ако не из других разлога а оно за то што Вам више не могу плаћати.“

Она брзо дође до средине собе, метну обе руке на сто и својим лаганим тајанственим гласом рече ми:

„Немојте се о томе бринуте Ви можете код мене потпуно слободно становати и живети и увек ћете ми бити добродошли.“

Ја јој при том погледам у лице, и на њему видех нешто што се не може одредити. Ако игде има лица са тајанственим цртама, то је била она.

„Како ми и можете тако што предлагати. Мислите ли Ви да ја долазим у ону класу људи, који живе на рачун других, или је Ваш положај тако сјајан, да можете издржавати друге.“

„То сасвим не, али је са вама нешто друго. Да вам признам. Ако ме Ви напустите не смем ја ни једног сата остати више у овој кући, јер ја добро осећам да сте ми Ви овде једина заштита. Мене гризе тајни страх да има сакривених очију у овој кући које вребају прилику да ми учине зло. Али знам и то да ти ужасни стражари догле ми не могу ништа учинити, док сте Ви под мојим кровом, кажите ми само то, покорно Вас молим, да ли Ви мислите да је он то учинио.“

„О чему говорите?“

„Да ли мислите да је мој муж убио тога странца.“

„Право да Вам кажем чини ми се да он о тој ужасној ствари више зна, него и Ви и ја. Јако се кајем што по Вашој жељи нисам ни једном речи поменуо Вашег врло сумњивог мужа, кад сам говорио о мојој невиности пред судијом.“

При мојим последњим речима поче та жена ужасно дрктати и промуца: „Добро сте учинили и ако сте се доцније покајали, јер, и ако Вам не могу казати како и зашто, ја сам уверена да је мој муж толико исто умешан у ту ствар колико ја и Ви.“

Зачуди ме тако јако уверење те жене, али ипак нисам могао да јој не кажем да ја никако не делим њено мишљење.

„Због тога Вас и молим, преклињем Вас, да останете овде. Ја осећам да је изнад мене и Вас један мрачан облак. Ако се одлучите да останете овде онда знам да ће тог страшног облака нестати, а ако одете он ће нас пратити целог живота.“

Није ми се никако свидело то што ми г-ђа Барнес говораше али се ипак одлучим да, бар за кратко време останем.

Њена радост, кад је чула да ћу ја остати, била је тако очевидна и жива, као да сам јој највеће добро на свету учинио.

После подне изиђем мало и кад сам се вратио да вечерам, не мало се зачудим кад видех да ме је сад један човек служио, и загледам се у њега. До сад је само једна слушкиња вршила кућевне послове у том хотелу, у коме сам ја још једнако био једини гост. А сад од једном стаде преда ме један лепо обучен келнер чије ми је присуство било тако неочекивано да нисам могао сакрити моје изненађење.

Он је морао видети моју зачуђеност. „Ја сам нови келнер господине, ступио сам данас тек“ рече ми он.

„Тако“ рекох ја. „Г-ђа Барнес није ми о томе ништа говорила.“

»Могућно господине. Посао истина иде сад врло рђаво, али је сезона близу и кућа ће скоро бити пуна гостију.«

То је била очита лаж, јер са гледишта Хотелијера, сезона се баш сад примицала крају. Било ми је нејасно шта ће сад г-ђа Барнес да ради са тим отменим келнером а пре свега чиме ће га она довољно заминати.

Он се окреташе тамо амо по соби и изгледаше да је у послу ма да ништа није радио.

»Ви сте већ одавно овде, господине« запита ме он учтиво.

»Па Ви знате сасвим тачно, од кад се ја овде бавим.«

»Не разумем Вас господине.«

»Па Ви сте тачно извештени из новина од кад сам ја овде. Што се правите да не знате.«

Он се окрете за један тренутак, а за тим опет постаде онај учтиви келнер као и пре.

»Вас су довели због оног жалосног догађаја, који је се овде скоро десио, је ли тако? Држим да сам о томе нешто читао.«

»Ви држите то тако. И ипак сте тако исто обавештени о том жалосном догађају као и ја. Ви знате тачно: кад сам ја у ову кућу дошао, како ми је име и све друго.«

Ја управо и не знам зашто сам све то казао, али говорећи то осећао сам да је то истина.

Он ми се учини нешто узнемирен. »Г-ђа Барнес казала ми је Ваше име«, промрља он.

Обрадовах се кад он оде. Његово присуство јако ме је љутило, не знам ни сам за што. Он није изгледао непријатан и његово цело понашање било је врло учтиво; ипак сам слутно да ћу добро учинити ако будем на опрезу, до год је он у мојој близини.

Пошто сам вечерао, упутим се Г-ђи Барнес да с њом разговорим.

Њено нервозно узбуђење, као да се није било поправило, јер је већ на мој поглед обузео био неки страх, јер ме њене очи плашљиво гледаху. По њеном изгледу судећи мора да јој се, поред свих њених брига, десила опет каква непријатност.

»Ви имате новог келнера«, почех ја разговор.

»Јест« рече она узнемирено и зачуђено »имамо новог келнера«.

»Па г-ђо Барнес, ја се надам а и у Вашем је интересу, да ће се они према мени дружичије понашати, него његов претходник.«

»Јест и ја се томе надам« промрља она, исто онако узнемирено као и пре.

»Ја ни сам знао да сте Ви баш сад мислили да мењате келнера.«

»Ја не знам да ли сам Вам о томе говорила.«

Шта ли је било у ствари с том женом? Зашто ми увек говораше шапатом, као да је у вечитом страху да је ко не слуша? И како то да ми не сме, ма и један тре-

нутак, да буде искрена. Јутрос је била тако поверљива а сад је опет постала тако помућена, као што је већ цело време, од како је полиција у кући.

»Одакле је дошао овај човек« упитам је ја. »Како се зове он и шта знате ближе о њему«.

За један тренутак изгледаше као да хоће да ми поверљиво одговори, али док сам ја чекао, њено држање постаде опет круто и још не изговорене речи као да су се формално смрзле на њеним уснама.

Испитујући узрок те нагле промене, ја се обрнем и приметим новог келнера, који је, не јављајући се ушао за мном у собу.

Угледавши њега она се наједан пут окрете и рекавши ми. »Извините господине, имам нека хитна посла оде она журно из собе.

Ја сам јој опростио њено понашање, али сам ипак морао рећи да ме мој инстинкт није варао, сумњајући све више на овог келнера. И било је врло неприродно да г-ђа Барнес умножава своје слуге онда, кад је остао само један гост, и то тако некористан као ја.

Мало времена за тим изгледаше да посао у хотелу иде боље, јер не само што се појавио нов гост у хотелу, него је тај гост био тако богат, како га само може пожелети један хотелијер. То је била нека госпођа Ласел-Тревор, која је одмах после ступања новог келнера, узела стан у тој кући. Ја сам тог дана био опет дуго ван куће, као и често до сада правећи опет узалудне излазе да бих нашао каква занимљива, тако да сам мртвас уморан дошао кући и пошто сам вечерао, само сам желео да се што пре спустим у постељу.

(Наставиће се)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Један општински писар доставио је овај случај: Један ђак са В. Школе искључен је из школе пресудом Академског Суда, због познатог догађаја, на годину дана.

Дошав у село, он је запазио, да се по распореду бр. 6. он води као пореска личност, а не маса умрлог му оца, па је тражио, да га суд уврсти у списак правних гласача за изборе општине.

Како је у опште погрешно он и уведен у распоред бр. 6. место масе, и како као ђак није ни задужен личним порезом, суд је нашао, да се он по томе има да изједначи са малолетницима, па га је решењем својим одбио од захтева: да се у гласачки списак уврсти.

Незадовољан овим решењем општинског суда, поменути је изјавио жалбу првостепеном суду, у смислу чл. 21. зак. о општинама, и он је поништио решење општ. суда из ових разлога:

По чл. 30. зак. о општинама, на општинском збору имају права сви пунолетни грађани општине, који плаћају најмање 15 динара непосредне порезе без приреза, а који нису по чл. 32 овога закона право гласа изгубили. Према томе, неумесно је решење тога суда, што сматра да жалиоц нема право гласа само због тога, што је ђак В. Школе. Ако је навршио 21 годину по закону је пунолетан.

Али, поред пунолетства, ако је жалиоц доиста пунолетан, нужно је да је доказано, да је он иначе по закону способан гласач, тј. да плаћа означену количину пореза.

Како све то суд у својем решењу није изложио, Првостепени Суд ништи решење тога суда од 14. маја Бр. 1131 и препоручује му да даље по закону поступи.«

Извесећи ово, овако, дотични писар пита: да ли је правилније и законитије решење општинскога или Првостепеног Суда?

Ми налазимо, да је у основи правилније гледиште општинског суда, да ђак В. Школе не може имати право гласа на општинским изборима, него што мисли Првостепени Суд.

Само нијемо сагласни са формом, коју је изнашао општински суд, изједначајући ђака В. Школе са малолетницима, и ако они имају преко 21 годину.

Право за своју одлуку општински суд је требао да тражи у изузетном положају ђака у опште, у друштву, који је утврђен нарочитим законима, у овом случају законом о установи В. Школе, по коме изузетном положају ђаци не плаћају ни лични порез, као саставни део непосредног пореза по т. д. чл. 74. закона о непосредном порезу, што такође у неколико казује, да су њихова права ограничена.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ТРАЖИ СЕ

Милоје Рокић, слуга код Цветка Ђорђевића олд. пиљара, одбегло је 2. ов. мца. од свога газде на ни до данас се није вратио. Са собом је однео и 5 дин. у новцу. Он је средњег стаса, у опште плав, образа дугих, кад говори мало врска, има му 15 год. Од одела имао је црно сако одело бео славни шеншир и на ногама ципеле. Управа гр. Београда, актом Бр. 16397. расписује за његово тражење.

Јован Миловановић, иначе Алија Мехмед, из Анадолије, бив. слуга Вулисава Ј. Параћинца, економа из Г. Топлице, покрао је своје газди два пара одела, једно велосипедско, друго пољовно обично, једне опанке, чизме, једне жуте плитке ципеле, полуцилиндар — црне боје, па је негде побегао. Њему је 23—25 год. раста је малог, црномањаст, ћелав, српски говори врло хрђаво, матерњи му је језик турски. Начелство окр. ваљевског актом Бр. 5930. моли све полицијске и општинске власти, да Јована живо потраже, и нађеног њему спроведу, са позивом на Бр. 3930. Исти се може спровести и Управи града Београда с позивом на Бр. 17139.

Богосав син поч. Љубе Марковића, из Мишловца среза подунавског био је шегрт код Данила Стоичевића абаџије, из Смедерева па је од овога побегао. Љубомир је стар 12 год., стаса је малог; у оделу је сељачком, на глави је имао шајкачу. Начелство окр. смедеревског актом Бр. 6144. расписује овим свима полиц. и општинским властима да побеглог Љубу у своје кругу потраже па нађеног њему да спроведу с позивом на горњи број акта. Власти ближе Београду, могу га спровести и Управи гр. Београда с позивом на Бр. 17106.

Јулија Миклошка, родом из Чешке, бив. служавка Др. Јована Јовановића, олд. лекара, украла

је од свога господара — г. Др. Јовановића — један четвороугаони брош украшен са смарагдом и са једном граном са стране, украшеном са дијамантима и смарагдом у средини, у вредности 80 динара — на по извршеној крађи побегла. Јулији је 40—50 година, у опште плава, лице са пуно бора; стаса је средњег. Српски добро не говори већ јако заноси на Чешки. Управа града Београда наређује тражење побегле Јулије. Наћену треба стражарно спровести Управи с позивом на Бр. 17088.

ПОТЕРЕ

Ноћу, између 10. и 11. пр. месеца непознати лопов, ушао је у стан Радосава Богичевића, олд. трговачког помоћника, на му је из панталона украо новчаник са 34 динара у српским новчаницама и сребру. Новчаник је од жуте-браон коже, са две преграде, округлао; затвара се преклапањем помоћу дугмета; вреди 1-50 дин. Моле се све полицијске власти да обрате пажњу на ову околност за проналазак лопова у ком случају треба га спровести Управи гр. Београда с позивом на Бр. 17087.

Павле Костић, из Модре Стене, који одговара за шест опасних крађа, побегао је из притвора начел. ср. Лужничког. Њему је 19 год., средњег је раста, црномањаст, блед, без браде и бркова; кад говори изгледа бласаст. Начелство округа пиротског актом Бр. 4164, моли све полиц. и општинске власти, да Павла у своме кругу потраже њему стражарно спроведу са позивом на горњи број акта. Власти ближе Београду, ако га пронађу могу га спровести Управи с позивом на Бр. 16.995.

Ноћу, између 13. и 14. ов. мес. око 3 часа по поноћи, непознато лице увукло се у дворште, стана, г. Димитрија К. Лазаревића олд. ушао кроз отворен прозор, и из одећа однео му је: 1 сат са ланцем, футролу у којој су била два перореза, једну дуванску кутију и једну ципу мараму. Сат је сребри са два капка, ремонтар, који показује датум и кретање месеца. Ланац је женски златац дугачак, на једном је месту прекинут и свилом везан; дужине је 60—80 см. Кутија је од алпака на којој је у средини капка једно срце и у истом монограм Д. К. Л. Од украдених перореза, већи је са три сечива од којих је један слоњен; на истом има и праф за вађење запущача из флаша.

Управа гр. Београда, препоручује полиц. и општинским властима да обрате пажњу на покрадене ствари како би тиме и лопова могли пронаћи. У том случају нека га стражарно спроведу Управи заједно са покрађом с позивом на Бр. 17.542.

Ноћу између 27. и 28. пр. мес. непознати лопов ускочивши у дворште г. Милутина Степановића благајника Минист. у пензији, разбио је једно окно прозорско отворио прозор, увукао се у кујну на одатле украо два пара обућа (штифлетне) мушких за одрасле мало ношене. Управа града Београда актом од 13. ов. мес. Бр. 16996. расписује ову потеру за проналазак лопова и покрађе.

Драгомир — Веса — Бошковић, циганин, из Врела и **Зарије Савић**, циганин, из Комирића, притвореници среза ваљевског ноћу између 3. и 4. ов. мес. обили су апсану и побегли.

Драгомиру је 26 год., висок, добро развијен, у лицу бео, кад говори врска, брија се а косу пушћа. Од одећа имао је капут и панталоне, као што носе банањани, на ногама опанке.

Зарија је мали, има му 20. год. у лицу црномањаст, брија се, малих бркова, очију црних. Од одећа имао је кошуљу и гаће, и копоран, на ногама опанке. Начел. ср. ваљевског депешом Бр. 5059., достављајући ово моли све полиц. и општинске власти да у своме кругу обрате пажњу на бегунце и са наћеним надлежно да поступе.

Ноћу између 3. и 4. ов. мес. непознати крадљивац ускочио је у авлију г. Јелачића Павловића, чинов. жељ. дирекције из Београда, и из отворене шуне украо му три мушке куповне кошуље од белог платна са порупчићима на којима има фабрична марка „Јохана Фидра Беч“ и троје гаће куповне од белог сатинског платна. Крадљивац се на месту крађе пресвукао и оставио своју кошуљу, једне женске чарапе са монограмом „М. В.“ једну штрумнаду и једну белу ципу мараму са монограмом „С.“ Управа гр. Београда актом Бр. 17.079. расписује за проналазак крадљивца, са којим треба надлежно поступити.

Ноћу између 7. и 8. тек мес. непознати лопови из затворене баште Рањела Ђорића баштована из Бивоље среза јасеничког, украли су једног коња, млаке зекасте, маторог 7 год., који је жигосан држав. жигом на врату „В.“ поткован у све четири ноге немачким ковом, без рована и других знакова. Начел. ср. јасеничког актом Бр. 40.488. моли све полицијске и општинске власти и прив. лица да обрате пажњу на коња овог, па са пронаћеним надлежно поступе.

Јеврем Росић жандар ваљевског одреда са службом при Ребереновом Руднику и **Аврам Шутанац**, отпуштени жандарм, ноћу између 10. и 11. ов. м. у напитом стању, дошли су у кафану у Поћути, затим кући Милоша Поповића. Одавде су ишли на више места где су пили и говорили да су се одметнули у хајдуке. Од Милоша узели су сат, па су затим отишли

пут Дебелог Брда и до данас нису се вратили Обојица имали су на себи од одећа копоране и чакшире, од шајка, а Јеврем још и жандармски шињел и блузу. Аврам је имао кратку магацинку, а Јеврем своју жандармску пушку, која је по свој прилици покварена. Зато гди год су дошли тражио је пушку. Јеврему је 30 година, раста је средњег, дежмекаст, образа пуних, косе смеђе, бркова смеђих, брија се, кад гледа у човека жмирка. Авраму је 28 год., раста је малог, добро развијен образа пуних косе црне, бркова малих смеђих и горе увијених. Оба су склона опијању. Начелник среза ваљевског актом Бр. 5322 доставља ово свима полицијским и општинским властима и моли их да на њих обрате пажњу, које на случај проналазка треба стражарно њему спровести. УБр. 17.258.

НЕСТАЛО ГА

Драгољуб Аранђеловић ђак IV. разреда, гимназије „Краља Александра“ у одељку класичном, син Тире Аранђеловића кафеције из Младеновца, 27. пр. м. отишао је негде из свога стана (у Београду) и сви покушаји за његов проналазак од стране његовог оца остали су без успеха. Држи се, да је ово учинио с тога, што није баш најбољи резултат показао при испиту. Његов отац моли све полицијске и општинске власти као и грађане, да ако што сазнаду о Драгољубу да му одмах јаве и њега

доведу; којима ће поред благодарности и трпљивости признати. Аранђеловићу је 16 година, стаса је према годинама високог, косе смеђе, лица округлог и белог, очију смеђих; на левом образу има ожиљак од фирцигера. Слово „р“ тешко изговара. Био је у сако одељу, боје голубије, на глави је имао при филцани и мекан шешир и ципеле на федер. Однео је и врсапут грао боје.

ИЗЈАВЕ И ПОРУКЕ УРЕДНИШТВА

Дечко од 13—15 година, може добити место за ученика у фотографском атељеу нашег уредништва.

Садржај: I. *Службени део.* — II. *Стручни и научни део:* 1) Революционарни и политички бунтовници; 2) Телесне и смртне казне. — III. *Поучно забавни део:* 1) Непозната добротворка; *Из иностраног света;* 2) Записници из мртвог дома; 3) Мртва рука. — IV. *Поуке и обавештења.* — V. *Службене објаве:* Тражи се; Потере; Нестало га; Изјаве и поруке уредништва.